

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 4.— Núm. 138.— Diumenge 29 de Mars de 1903.

LO QUE VOLÈM

«Volèm la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públics: volèm Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi à la organizació interior de nostra terra: volèm que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia ls pleys y causas: volèm ser arbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volèm, en fi, la facultat de poder contribuir à la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forsose presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

D'actualitat

Los eterns enemics de Catalunya no tenen altre medi pera oposarse a la corrent avassalladora de las ideas autonomistas, que concitar las lluitas de classe y revifar los odis de partits impotents pera presentar enfront de la nostra bandera, un'altra que s'emporti las miradas del poble honrat; cobarts pera arremetre cara a cara contra'l Catalanisme; de baixa mà, d'una manera innoble y vergonyosa, atian lo caliu de la discòrdia; sempre propici a treure flama en un pais meridional y inculte, ahont lo sentimentalisme y la passió roban lo lloch que deurian ocupar la reflexió y l'intel·ligencia.

Lo procediment no és nou. Desde Felip IV d'ingrata memoria, fins als actuals governants que no la deixaran gaire més bona, aquest sistema s'ha empleat contra la nostra terra. Aixís s'ha pogut mantenir esclavitzada, aixís se li han arrebatat l'un després de l'altre, tots los signes característics de la seva personalitat gloriosa, aixís se l'esquartera, mentres ab rius d'or y de sanch debatiam un plet dinàstich, en lo qu'ls odis y las envejas personals s'amagavan hipòcritament sota las vestiduras santas de Llibertat, de Religió, d'Autoritat y de Pàtria.

No, no és nova aquesta tàctica traïdora que ha malgastat tantas energias, que ha empobrit y desangrat l'Espanya escampant arreu la miseria y l'ignorancia. Com no són nous tampoch, ans al contrari, continuats, persistents y ben manifestos, los resultats d'aital procedir, quin acabament fou sempre la denigrant y afrentosa intervenció estrangera, que se'n importà Portugal; los comtats de Rosselló y Cerdanya, los territoris inmensos del continent americà, y, fa poch, las últimas despullas d'aquell gran imperi ab que, la sòrt nos afavorí al segle XV.

Tothom ho veu, tothom hi està conforme, mes lo propòsit d'esmena no apareix enlloch. En un país en que la governació se fonamenta en l'egoisme y l'ambició personal; en un Estat com lo nostre; en que las lleys serveixen de tapadora a grans injusticias; en una societat decadent y degradada, que viu y s'alimenta de tota mena de convencionalismes, s'ha de confessar ingènument que no és possible altra cosa. Per això subsisteixen aquí, si no de fet de nom, agrupacions y partits que haurian d'haver passat a l'història, y que no tenen més missió a cumplir, que fer lo joch dels governs centralistas, grans mestres en l'art de dividir y mantenir divisions, pera a favor d'ellas, continuar la seva tasca immoral, perturbadora y suïcida.

Lo desitj de millorament que sent Catalunya, tant en l'ordre material com en l'intel·lectual y polítich, és causa de que hagi nascut lo Catalanisme, acció social redemptora que no exclueix a ningú, que accepta l'esforç de tothom que de bona fe, ab bona voluntat y honradesa, vulga'l bé de la Pàtria. Què té, donchs, d'estrany que avuy que la trascendencia del Catalanisme comença a ésser compresa, los de dalt, encoberta o descaçadament, donguin la mà als que semblavan sos més inconciliables enemics, ab l'únich fi d'aturar l'empenya de la nova idea? Què té d'estrany que en lo paroxisme de la bojeria, los que a si mateixos se titulan defensors de l'autoritat y mantenedors de l'ordre, busquin en l'esclat de passions adormidas, en la lluita de rancúnias somortas pel temps y l'experiencia, la satisfacció de son instint depravat?

Són il·lògichs los que aixís procedeixen y ls que desde ls camps a primera vista més oposats y contraris los ajudan. D'igual manera que aquí l'Estat és l'enemic comú de tots los bons ciutadans, lo Catalanisme és

l'adversari declarat no sols d'aquieix Estat, sino de tot lo que a son amparo creix y fructifica. Nosaltres anem contra l'organización política actual y contra ls partits que en ella troban la seva necessaria pera viure. Just, és, donchs, que tot això se junti contra nosaltres y per natural instint de conservació lluiti y ns combati.

Afortunadament pera tots, ha passat pera no tornar may més l'època de las guerras civils y de las revolucions sanchnantas. Per més que's congruin odis y la malda inventi medis pera resucitar barallas entre germans, lo positivisme dels nostres temps deturará ls ardors bèlichs dels uns y las exageracions anorreadoras dels altres. Quan nó, lo fenòmen de l'intervenció estrangera tantas vegades repetit en l'història d'Espanya y que abans hem citat, apagará molts entusiasmes, sobre tot avuy que s'és feta la distinció entre nacions vivas y mortas, y fins s'han assenyalat ab lo dit las cridades a desapareixe...

Y mentres tant, contra tots y contra tot, lo Catalanisme atirà fent sa via, sufrint, com és natural, los contratemps y entrebanchs de tota obra humana, però avansant sempre, poch a poch o depressa, segons las circunstancias, perquè ls moviments nacionals que tenen per base'l dret, per finalitat la llibertat y per medi la tolerancia; no és capassa de deturarlos cap forsa humana.

Precisament aquesta tolerancia que indiquem, que no vol dir pacte ni consentiment ab l'erro, sino respecte a la bona fe y a l'honradesa, aquesta tolerancia que no s'accontenta ab la possessió de la veritat, sino que procura que ls altres la coneguin, aquesta tolerancia que no permet que s'imposin las doctrinas a canonadas ni ab declamacions infladas o argucias de filòsof, sino escampant los ideals ab amor y ab llenguatge placent y germanívol, aquesta tolerancia no hi ha dupte que és nostra mellor arma de combat.

DEBER DE TOTS

Hora és ja que'l poble català que no ha prèis may part en la cosa pública, que odia, no per temperament, sino per pessimisme produït per llarchs y crudels desenganys, tot lo que's refereix a política, s'orienta de una vegada, surti del seu ensopit enervament y obri de conformitat ab sa conciencia honrada. Nosaltres fa molt temps que fem veure la necessitat de que'l poble intervingui en los negocis públics, que és un egoisme suïcida lo procurar-se'l benestar individual deixant a darrer terme lo benestar social o colectiu. Tots los pobles decadents o mortas se deixan portar per aqueix egoisme, y allavors és quan la vida de l'entitat política està a mans d'una tirania o d'una oligarquia, dignes governants de pobles decadents que's cavan a si mateixos la fossa destinada, a enterrar las sevas despullas miserables.

Lo poble català té una missió difícil de cumplir, y és necessari viure ben desperts y comensar prompte la tasca si és que's vol arribarhi a temps. Que's fixi ab lo que passa a son entorn y veurá qui són los egoistas y ls desinteressats, los que volen lo bé de Catalunya y ls que pretenen satisfacer los seus capritxos, los seus odis rasters y las sevas miserias personals inherents a una política decadent. Que's fixi a son entorn lo català que fins avuy ha obrat egoistament, y veurá un poble empobrit, aclaparat de tributs y d'injusticias, y que trist y resignat vá dret a la mort conduït com un remat de moltins per gent quina codicia y desenfren ésser insaciable. Y al costat d'aquieix poble quina sola esperansa de salvació és ell mateix, collas de gent sense ideals, que deivan al seu pas rasters de sanch y d'odi allí ahont hauria de fruir un sant amor; que han convertit las te-

rras de Catalunya en camp de lluita d'interessos mesquins, fomentant antipatias entre lo que'n diuen diferents classes socials, entre germans y fills d'una mateixa patria, d'una mateixa rassa.

Devant de l'espectacle aclaparador que presenta la nostra Patria, lo Catalanisme és l'única solució redemptora, perquè és un ideal de pau y de amor. Es lo llas d'unió de tots los catalans, que inspirantse en las sabias lleys que feren en altre temps de la nostra terra un país de prosperitats, vagin formant, no una Catalunya reaccionaria y mitgeval, sino una Catalunya autònoma, poblada de llibertat y de cultura.

La feina del Catalanisme és, donchs, contraposada a la dels partits polítichs que'l combaten. Los uns predican l'absolutisme y nosaltres defendem la llibertat, altres volen un centralisme que mata iniciatives y interessos sacratíssims y nosaltres lo combatem en nom dels principis autonomistas; ells divideixen y nosaltres unim, ells fomentan revoltes suicidas y nosaltres volèm l'amor de tots los catalans.

Pera que'ls nostres sacrificis no resultin estèrils és precís que no se'ns abandoni, que tothom en poch o en molt pot contribuir a la reconstitució de Catalunya. Es precís que'l poble català se preocupi un xich més de la cosa pública portant a las corporacions municipals y provincials a personas de conciencia recta y allunyats dels partits polítichs, y votant com a representants a las Corts de l'Estat als que puguin defensar l'autonomia y ls interessos de Catalunya devant de las arbitrariedades del poder central.

Si tots los catalans nos preocupem més dels nostres interessos comuns, l'autonomia de Catalunya será un fet, la nostra Patria tornarà a ésser altra volta un dels pobles més lliures del món com succeï en èpocas llunyanas, un poble enemic de revoltes, que si aquestas s'han imposat a casa nostra, és pels efectes fatals del centralisme, de las ambicions y dominació de la rassa que té l'hegemonia en lo governament de l'Estat. La Catalunya autònoma que nosaltres constituïrem ab l'ajuda de tots los catalans no descastats, ha d'ésser digne de figurar entre ls pobles civilisats d'Europa.

La tasca del catalanisme y la del centralisme

No cal més que llegir lo projecte de constitució catalana contingut en las Bases de Manresa, repassar la premsa catalanista y lo exposat pels oradors catalanistas en quants meetings y assembleas s'han celebrat, pera comprendre d'una manera clara y que no dona lloch a dubtes, que tots los seus esforços van dirigits a assolir l'unió entre tots los catalans que estimin la llibertat y la dignitat de la seva patria, pera tots plegats deslliurarla del jou ab que'l centralisme ofega y envileix a tots los pobles que tenen la desgracia de sofrirlo.

Demòcrata y liberal per excelencia, y devot del respecte a las ideas agenas o sigui de la tolerancia que deu regnar entre ls ciutadans de diferents y oposadas creensas, lo catalanisme no ha combatut may a cap religió ni a cap forma de govern, ni a res que no s'oposi a l'autonomia de Catalunya, a la que hi caben tots los catalans.

Amparador dels pobres y del humils, ha estatut l'impost progressiu rellevant de tota gabela a l'obrer que no té cap més riquesa que'l producte de son treball, y'l servey voluntari que'l redimeix de l'esclavitud del quartel, si las sevas aficcions no li portan per voluntat.

Tots los seus esforços s'han encaminat sempre y s'hi encaminaran de aquien endavant, al regoneixement del

dret que tenen las antigas nacionalitats de l'Estat espanyol a donarse las lleys que mellor s'avinguin ab son caràcter y ab las sevas costums, pera que d'una manera lliure y desembrassada pugan avansar pel camí de la seva perfecció.

Tots los seus odis han sigut sempre y ho serán d'aquí en endavant per aquesta casta de vividors y explotadors del règim despòtich d'unificació, que ab lo sagrat nom de la Patria als llavis, ha treballat per espay de quatre o cinch segles pera borrar lo caràcter distintiu de cada una de las antigas nacionalitats, imposantoshi una mateixa llengua, unas mateixas lleys y unas mateixas costums, que en aquest cas croncret, són, la llengua de Castella, las lleys de Castella y las costums de Castella.

La tasca del centralisme comparada ab la del catalanisme, és lo revés de la medalla. Una inmensa colla de vividors de la política, sense més ofici ni benefici ab que viure, que'l pressupost, s'ha erigit a la messeta central d'Espanya en definidora de la única política possible. Y dich una colla, perquè encara que en apariència són diferents collas polítichs, en realitat no és més que una.

Tota la seva feina, consisteix en aparentar que fan política trascendental, que fan exercit, que fan marina, y que vetllan pels sagrats interessos generals de la Patria. Que no fan res de tot això, ns ho han dit ben clar las darreras desfetas colonials y'l desballestament que han introduït en tots los ordres de l'administració.

Y per si'ls espanyols fossim cegos y ab tot això no ho haguéssim vist prou clar, ho confessan ells mateixos al dirnos per boca d'un Ministre que urgeix per la revolució desde dalt, si se vol evitar que'l poble la fassi desde baix.

Aquesta confessió, prova de la manera més evident, que Catalunya té sobrats motius pera protestar contra un règim, quina podridura s'ha ficat tant al seu cor, que precisa una revolució.

Mes aquest règim mentider, aferrat al seu sistema d'aparentar que fa alguna cosa de profit, no's para en barras y ns vol ilusionar ab lo més ignoscent dels convencionalismes; ab l'esperansa de que ell farà la revolució desde dalt.

Y sabèu en què consistirà aquest nou convencionalisme de fer la revolució desde dalt? Donchs, senzillament, en pujar los pressupostos pera apagar la gana als adeptes al centralisme, que cada dia són més, y per consegüent hi ha més gana; en practicar una sinceritat electoral que no portés més enllà de quatre o cinch diputats autonomistas a las Corts; en enviar a Catalunya emissaris que enfondeixin las diferencias entre ls catalans y suspendre las garantias constitucionals a Catalunya pera evitar la propaganda de nostres hermosos ideals.

V. ESTRÉM.

Lo decret d'en Dato

L'única institució catalana que'ls oligarques centralistas no s'havien atrevit a falsejar era'l Notariat, institució genuinament catalana, salvaguarda de la nostra propietat y nostres interessos. Aquieix motiu solzament, lo ésser una institució respectabilíssima baix tots conceptes, haurá sigut la causa de que'l ministre del ran, ansios de captarse las simpatias d'aquella gent que aplaudeix sempre, no al que pensa, sino al que's belluga reformant a tort y a dret, s'ha proposat estraferla fent que siga una de tantas institucions espanyolas que may són fetas pera que'l poble pugui cumplir las sevas necessitats, sino pera satisfacer los movils mesquins de l'oligarca que ret'l poder. Sempre lo mateix: tot un poble subjecte al capritxo d'un home, y lo que és més trist, d'un home inepte, incapàs de

portar a n'aquest poble ni un pètit alé de cultura y progrés.

Lo Real decret reformant la carrera notarial no obeeix més que a un sol objectiu, que, dit ben clarament, no és altre que obrir un nou mercat d'importació a Catalunya, pera enviarhi productes de fabricació exclusivament centralista, productes que's pagarán a gust de l'exportador y són los únichs que solen enviar nos los nostres governs en forma de gent que viu a costa de l'Estat, com si aquest estés obligat a mantenir-la. Ara'ns enviarán notaris ab la marca acreditada del centre, com a part sobrant dels seus productes, de las sevas manufacturas centralistas; notaris desconexidors de las nostras costums, de la nostra manera de viure, del nostre llenguatge y del nostre dret, del que molts vegades se'n riuaran considerantlo com una institució momificada.

Això era l'únich que podiam esperar d'home com en Dato, partidaris d'una descentralización bien entendida, company etern d'aquells altres que a l'oposició predican la revolució empeçada por arriba y que quan són al poder segueixen tots los rutinaries d'un centralisme débil y corruptor, acceptant sempre todas las sevas tristes consecuencias ab una passivitat mussulmana. Res més podiam esperar d'un ministre que creyente, o bé aparentantho quan menys, treballar en profit de la classe obrera, todas las sevas disposicions eran rebudas a sò de protesta y la seva sola presencia excitava l'indignació de tot un poble. Ministres reformadors pel sol gust de reformar, may perquè las necessitats dels governats exigeixin tals reformas.

Que'l Real decret d'en Dato és una sèria barrabassada, se demostra senzillament llegint lo seu articulat. Per res se menciona ni sisquera's deixa comprendre que'ls notaris hagin d'entendre la llengua del poble en lo qual exerceixin las sevas funcions; l'etern exclusivisme del llenguatge castellà, defensat peraquella gent que, guardant lo degut respecte als idiomas estrangers, menyspreua als que tenen tant dret a la vida com lo seu propi.

Diu aixís l'article referent a traducció de documents escrits en idioma estranger:

«Cuando un notario declare conocer un idioma extranjero, será válida la traducción que verifique de los documentos que escritos en él, inserte en las escrituras ó incorpore a su protocolo. Así mismo será válida la traducción verbal que haga a los otorgantes extranjeros del documento que redacte en idioma español.»

«Se vol un insult més grós a l'idioma català y més desconeximent de las necessitats del poble que desgraciadament està baix lo seu domini? No pot haverhi tampoch un desconeximent més gran que'l de l'autor del Real decret en lo que's refereix a l'exercici difícilíssim del notari, en quin sempre'l client té depositada la seva confiança. Ahont anirà a parar la confiança del client desde'l moment que no se li reconeix la facultat de triar la persona en qui puga depositarla?»

Las oposicions pera la carrera notarial desde avuy endavant se celebrarán a Madrid, y aquest és lo mòvil principal de la publicació del decret: l'exportació a provincias de las manufacturas centralistas, que no són altres quasi sempre que empleats ineptes, incapassos de cumplir la seva missió. Los notaris nos los enviarán desde ara de Madrid, després d'un simulacre d'oposició.

Molts altres són los defectes del cèlebre decret. L'indole de la nostra publicació no'ns permet ocuparnos després de senyalar los que més funestas consecuencias poden tindre per nosaltres.

Ministres com en Dato sembla qu'estiguin posats a sòu pels autonomistas.

ORNAMENTS D'IGLESIA

DE LA ANTIGA FÀBRICA de SEDERINS Y TALLER de BRODATS DE Fills de Miquel Gusi BARCELONA

Artística pera Salóns en Bronzo Bronzo-Or Plata Santamaría de la casa A. y A. Santamaría BARCELONA

J. CABALLÉ Y GOYENECHÉ TARRAGONA

Teléfono, 42

Teléfono, 42

RAMBLA DE S. JUAN Nº 48

ORFEBRERÍA RELIGIOSA

De Re pedagógica

Las Ciencias Empíricas

Polítics y industrials venen desde fá temps preocupant de las lleys que han de reglamentar lo treball dels noys, quan lo que deurien procurar és abolir d'un cop la mala costum de dedicarlos abans dels 12 anys exclusivament a treballs físichs que, pel mer fet d'abaratir la ma d'obra y produir bons beneficis pera l'amo, desgastan prematurament la debíl naturaleza del nen, convertint als que un dia haurian d'ésser homes forts, en joves anèmichs, incapassos de resistir la borrascosa lluita que ab la voluptuositat temptadora s'ha de contrarrestar en tan crítica edat.

No pretenem sostindrer la molície dels petits, ni considerem profitós pera'ls noys que se'ls fassi estar a classe sis horas al dia, com tampoch nos avenim, com alguns pretenen, en que sols se'ls dongui lliçó al dematí, pera que a la tarde s'expansionin corrent per aquests móns de Déu y rompentse'l cap a cops de pedra, com sol succeir.

Nostre intent és senyalar un de tants elements de que pot disposar lo mestre que sápigat serho, pera convertir l'escola (*) en un verdader taller pera'l deixeble: tals elements són las Ciencias Empíricas.

«En l'estudi d'ellas, diu J. Pyle, s'hi troba molta recompensa en salut, en robustesa y en goig intellectuaj y morals», y afegeix després, «lo pagés que, mentres treballa, troba en los animals, plantas y terrers, elements pera pensar; lo mecánich que's fixa en las propietats de la materia y en la naturalesa de las forsas al mateix temps que las maneja; lo miner que estudia las capas geológicas, las vetas del terrer, los fósils, mentres extrauen los tesoros amagats a las entranyas de la terra, fan molt pera convertir lo treball en consol.»

Bé está que's dictin lleys sobre'ls treballs dels noys, puig que al cap d'avall en un o altre sentit tots hem de treballar pera guanyarnos la vida y bõ és que de jove se'n aprengui, però tinguis en compte que l'haver que lluitar pera la vida no'ns autorisa a abusar del treball físich en menyspreu de l'intellectual, ni dedicarnos ab preferència a n'aquest olvidantnos d'aquell; hem de buscar lo plaer en lo treball, y aquest sols l'alcansarem quan nos hi dediquem ab lo cap ben plè d'ideas; quan al realisarho, nostra inteligencia estigui tan ocupada, nó més, com nostras mans; quan, com vol Hugo Miller, treballèm com homes, nó com esclaus, cosa nó difícil de lograr si en nostras escolas dediquem los dematins a las Ciencias Formals, a las Históricas y a las Racionals, reservant las tardes pera las Empíricas y'ls Treballs manuals.

L'afició que fentho d'aquest modo prenen los noys a l'estudi de la Naturalesa, alleugeraria las penas que en un principi poguessin reportar los treballs físichs, lo que a l'ensemps produex un gratíssim plaer quan se realisan a l'unisson ab los treballs de l'esperit.

Per altra part, la major cantitat de

temps que d'aquest modo dedicariam a las Ciencias Empíricas, evitariam que, com desgraciadament ara succeix, molts noys trepitjessin una terra que desconeixen y respiressin l'aire d'una atmòsfera quins fenòmens més elementals no se saben explicar; succeintoshi altre tant ab l'aigua que utilizan, ab la calor que'ls conforta y ab los torrents de llum que'ls envolcallan.

Mestres trobariam que's trenca lo cap buscant un bé pera'ls noys atollonrats, quan en sas mans está'l remey, sols que de vegadas no sabèm aprofitarlo.

Impulsèm a n'aquests alumnes a l'estudi de las Ciencias Empíricas y haurèm realisat lo miracle, no tardant molt en veure com los que abans tenian una atenció lleugera, avuy la tenen sostinguda; los que en altre temps se precipitavan al constestar a nostras interrogacions, avuy pensan tant lo que diuen com lo que fan y responen a son degut temps, y, per lo regular, bé.

Més dirèm, encara, y és que l'estudi d'aquestas ciencias nos acostia cap a Déu; y's comprèn que aixís succeixi, ja que ab ellas, analisèm aquest bé de Déu de veritats y bellesas naturals que a nostras ulls se presentan, y admirantlas regoneixèm l'existència d'una Omnipotencia sempre aimant y infinita.

CARLES VIOLA.

LOS PRESSECHS (*)

Lo mujik Tikon Kouzmitch, en essent a casa tornant de ciutat, fá venir los seus nens.

—Veyeu—los diu,—lo bell present que os fá l'oncle Ephim.—

Y devant dels nens, que hi havian corregut, lo pare obra'l paquet que havia dut de ciutat.

—Oh! Quinas pomas més bonicas! —fá en Vania, un noyet de sis anys.

—Veyas, mama, que vermellas! —Això no deuen ésser pas pomas —que's posa en Serguei, lo gran.— Mira la pell: és coberta d'una mena de pel moixi.

—Això són pressechs—los diu lo pare.—D'aquesta mena de fruit, no ne havia vist may. L'oncle Ephim ha fet pujar un presseguer en lo seu invernacle; aquest arbre—los diu,—necessita escalfor, y en lo nostre país no pot brostar ni donar fruit sinó dins dels invernacles.—

Lo tercer fill de Tikon, Volodia, pren la paraula.

—Què és un invernacle!—demana ell.

—Es una casa gran ab parets y teulada de vidres—respon lo pare.—Lo oncle Ephim m'ha explicat que'ls fan tot de vidres pera deixar passar lo sol y rescalfar aixi las plantas. A l'hivern, encenen dins l'invernacle una estufa que manté sempre una calor igual... Dona: agafa'l més gròs d'aquests cinch pressechs; y pera vòlaltres, fills meus, veusaqui'ls altres quatre.—

Lo vespre mateix, lo pare diu als seus fills:

—Còm trobeu aquest fruit?

—Jo, l'meu l'he trobat tan sucós, tan fi, que n'he guardat lo pinyol pera plantarlo en un test. Potser ne surtirá un arbre ben bonich.

(*) Del llibre «Contes» d'en Lleó Tolstoi, publicat per l'important Biblioteca Popular de «L'Avenç».

—Me penso que tú fóras un bon jardiner—respon lo pare.—Tú ja te ocupas de fer pujar los arbres!

—Jo—diu lo petit Vania, l'meu pressech l'he trobat tan deliciós, que he demanat a la mama que'm donés la meitat del seu. Emperò'l pinyol l'he llenat.

—Això vol dir que encara ets molt criatura, tú—fá'l pare.

—Lo pinyol que en Vania ha llenat—salta'l fill segon, en Vassili,—jo l'he plegat y l'he trencat entre duas pedras, car era molt dur. De dins hi he trobat una ametlla que tenia'l mateix gust que una nou, emperò era bastant amarganta. Y he venut lo pressech per deu kopeks: d'altra part, no valia pas més.

Lo pare vá fer anar lo cap y vá dir: —Tant mateix comensas massa aviat a comersejar. Que tens ganas de ferte mercader?... Y tú no tens res que dir, Volodia? Per què t'estás així tan callat?—pregunta en Tikon a son fill tercer.—Que no era bõ'l teu pressech?

—No ho sé pas—respon en Volodia.

—Còm és que no ho saps?—replica en Tikon.—Que no te l'has menjat?

—L'he portat a n'en Gricha—respon en Volodia.—En Gricha está malalt. Mentres que jo li contava tot allò que tú'ns has dit dels fruits de l'oncle Ephim, se mirava'l meu pressech ab uns ulls!... Allavors l'hi he donat; y com que no'l volia acceptar, l'he deixat a la vora d'ell y he fugit corrent.—

En Tikon Kouzmitch vá posar la mà sobre'l cap del noy, dient:

—Te serà retornat.

LLEÓ TOLSTOI.

Comentarios

Polítiquerías

Semblava que la qüestió dels marins tenia de portar terribles conseqüencias pera la situació conservadora, però s'han posat de per mitj bonas personas y tot quedarà arreglat per medi d'alguna d'aquellas fórmulas que no diuen res... y que deixan las cosas tal com estavan, o sigui mantenint los consabuts drets de practicatge y per tornas s'augmentarà lo pressupost de la marina, que com suposaràn és d'absoluta necessitat pera la regeneració de la patria.

Tenim donchs, qu'en Sanchez de Toca, que era hame a l'aigua, segueix en lo ministeri més ferm que may y qu'en Villaverde, lo puntal més sól de la situació ha caigut quan ningú ho esperava; misteris de la política! Vegin si és misteriosa la cosa, que la Bolsa, que acostuma a tenir bon nas y preveure certs aconiteixements ab uns quants dias d'anticipació, s'ha alarmat, perdent tots los valors de 2 a 4 enters, qual baixa farà gemegar de valent a molta gent aficionada a tan perillós joch.

Públicament diu en Villaverde que la seva sortida ha sigut motivada per volguer mantenir la política de nivel·lació contra'ls que volen grans aumentes en lo pressupost. Com a pretext pera caurer bé, no está mal, però tenim l'íntima convicció que la culpa no la tenen pas los pressupostos. Bons están los polítics de Madrid pera barallarse per cent milions més o menys... ¡Com no'ls han de pagar ells! S'acostan més a la veritat los que creuen qu'en Villaverde ha sortit per causa d'en Maura. Recordin sinó'ls diferents *altercados* entre un y altre, que arribaren fins a l'extrèm d'amernassarse ab los punys... y no's pegaren gracias a en Silvela. Villaverde tirava de la corda pera fer saltar a en Maura y ha saltat ell; *voilà tout*.

Y aquí tenen com totas aquestas renyinas per qüestions d'encasillat, las han pagat los pobres bolsistas, que segons cálculs de *La Epoca*, han perdut en pocas horas uns 150 milions de pessetas per diferencias en la baixa dels valors. Però com aquest grapat de milions no és facil que hagin caigut a terra, los bistas deuen estar més contents que unas Pasquas, ab lo que quedarà demostrat una vegada més que aquest mon és un mon de monas y que mentres los uns ploran los altres riuen y que... tal dia farà un any.

¡Ja estèm ben arreglats!

Nos ab nos

Si l'ofici de profeta no hagués vingut tant a menys, casi podríam demanar una aproximació de las vegadas que havèm endevinat... lo mal temps. Cert que tothom endevina lo que veu, però quan vá ferse la *infusió* de torristas y silvelistas, per poch nos pegan perquè en aquestas mateixas planas assegurarem que a las primeras eleccions que's celebressin se tirarian los plats pel cap. Pera pensar aixís teniam present que qui fá un cove fá un cistell y que qui fá una

trastada ne fá duas; això no falla may. Ha succeit donchs lo que no podia menys de succeir, quedant lo grupo conservador partit en dos: los de *La Opinión*, o siguin mitja dotzena de torristas, y'ls silvelistas de *Heraldo de Tarragona* pròxim a veurer la llum.

Los torristas, tenen mala pesa al teler. Al govern civil los hi han tancat las portas, y a Madrid no volen sentir parlar d'ells. Devant de tan trista situació, ls pobrets no saben a quin déu encomanarse, puig confíavan ab Mercuri y aquest diu que no está per romansos. Ara tot és regirar la mitologia pera veurer si hi ha alguna altra divinitat *pagana*, que fassi puntas al déu del metall, però fins ara no n'hi ha de cuits.

Si'l consell de l'enemich val per alguna cosa, creguintnos a nosaltres: demanin perdó y diguin que no hi tornarán més. Potser los creuran y podrán fusionar altra vegada personas y periódichs. En aquest cas ja ho saben, lo diari s'ha d'anomenar *El Heraldo de la Opinión de la Provincia*. Aquest nom resulta massa llarch, veritat: però més llarch serà que's passin la flor de la joventut allunyats del pressupost.

Cosas de casa

Abans de las eleccions tots los candidats se las prometen molt felissas. Tots los sis o set candidats que's presentan per aquest districte tenen lo triomf assegurat, y com no hi ha més que tres llochs... necessariament los restants quedarán a la lluna de Valencia, malgrat totas las seguretas ab que ara somnían.

Es clar que'ls que's quedin sense acta, posarán lo crit al cel y voldrán convencer a la gent que'ls hi ha sigut... irregularisada; però després tot quedarà tranquil, fins a las pròximas eleccions.

Los que están en l'intríngulis de la política creuen que'ls que ara per ara tenen seguretats de sortir són: per Roquetes, Ayguévives; per Tortosa, Gascón; per Gandesa, lo nom de la persona que'l Governador portará de Madrid; per Valls, Canals y De Ramón, van allà leri-leri; per Vendrell, Alegret, y per Tarragona, Morenes y Cañellas. Lo tercer lloch de la circunscriptió és una incògnita, que produirà sorpresa.

Pera senadors sembla que están encasillats Gassol y Castellar, y probablement l'Adell. Al primer se li ha fet entendre desde Madrid que si apoyava'ls *rebeldes* no hi hauria senaduría, y'l bon senyor s'ha convenut que convé fer bondat y no posarse en llibres de caballería.

En fi, *Dios sobre todo*.

Contestació

Molt estimat Berenguer:

Si bé'm molesta una mica

Lo que en ta carta m'escrius,

Me dona també alegría.

Perquè això és dir la vritat

Sense engany, sense mentidas,

Y parlant així *inter nos*

Se diu la cosa com sia.

Ja comprench que'ls catalans

De naltres mil pestes digan,

Perquè no'ls hem donat res

Del que'ls vam prometre un dia.

Mes, si fixas l'atenció

Ja veurás que no podíam

Cumplir ara son desitj

De las cosas que volían.

Demanavan un Concert

Y després l'autonomía,

Jo a tot los deya que sí

Y ells ¡pobrets! còm s'ho engolían!

Me convenia llavors

Que d'escambell me servissen

Pera pujar al poder

Y ferlos després la figa.

Lo Polavieja infelís

També ab romansos venía

Per si volia acceptar

Son programa. Donchs que vinga.

Que vinga, sí, ls deya jo,

Demá serà un altre dia.

Mentrestant feume brasset

Lo prometer no té mida.

Mes d'això cap culpa'n tinch

Qu'entre polítics s'estila,

Dir tan prompte si com no

Fent després lo que convinga.

Si van ser tan ignoscents

Berenguer, no sé que dilshi,

Perquè això ho sap ja tothom,

Són cosas de la política.

Nosaltres volèm pujar,

Lo demés poch significa,

Lo quedar bé o malament,

Tot això són ninyerías.

Si s'hagués de mirar prim,

¡Quin negoci que faríam!

Ja'ns podríam retirar,

Y perdriam las propinas.

Lo ser quefe de govern

Es una ganga bonica, Y per serho pot fer un Mil figuretas al dia.

Pot un hom ser molt honrat,

Mes quan se fica en política,

No ha de ser escrupulós

Ha de fer lo que convinga.

En confiansa't puch dir

Que no'm pesa gens ni mica

L'haver fet als catalans

La befa que tú m'indicas.

Ademés, com sap tothom

D'un plaga ningú se'n fia,

Y'l confiar ells en mi

Ja és ignorancia supina.

¿No devían saber tots

Que jo en ma vida política

No feya més qu'enganyar

Sent això'l que'm feya viure?

Y més en aquells moments

Quan la terra benehida

Del poder ja'm veyía aprop,

No era just esfercirlos.

Mes si't posas a pensar

Veurás que'ls regionalistas

Ja devían saber bé

Que'ns separa un gran abisme.

Si naltres als espanyols

Los deixessim un poch lliures,

Estariam ben posats,

No sé pas com ho faríam.

Si en Madrid encar pensèm

D'estrenyer més los tornillos,

Que'ns trenquin las oracions

Parlantnos d'autonomía!

Això és somniar despert,

Quan naltres aquí voldríam

Poguer sempre governar

Sens l'embrás de garantías.

Que'ns demani aquesta gent

Que fugim del centralisme

Es com demanar al fum

Que l'ample espay illumini.

Es com demanar al peix

Que deixi l'aigua qu'estima,

Es volguer que l'escarbat

Visqui sens la porquería.

Si volen alcansá això

Que tirin per otras vías,

Que nosaltres hem de ser

Fins a la mort centralistas.

Si t'he de dir la vritat

D'altra manera anirían

Las cosas en eix país

Ab governs regionalistas.

¿Mes còm podríam llavors

Colocar la pillería

Que tant abunda a Madrid

Si no estiguessim ben lliures?

Ara tenim la nació

Qu'és per naltres una finca,

Tallèm de tort y de dret

Y aixís ningú'ns amoína.

Mes si'ns lliguissim las mans

Ab Concerts y tonterías,

Se'ns estroncarian molt

Las aguas d'aquesta mina.

La qüestió és endrapar,

Del demés te'n pots ben riurer;

Lo país té de servir

Sols per conreuar la vinya.

Una vinya qu'ab sos fruits

Naltres hi poguem ben viurer,

Pels demés són los treballs

Y per naltres la cullita.

Las suors dels espanyols

Han de ser per la quadrilla

De polítics que vivim

Fent las lleys qu'aquí'ns convingan.

Te diré aquí en poch espay

Quina és nostra divissa:

Fer d'Espanya dos partits,

Duas classes ben distintas.

Uns que's morin treballant

Sens pogués guanyar la vida,

Y uns altres que sens fer res

Tinguin tot lo que'ls convinga.

Per la còpia,

BERENGUER.

Pastillas Morelló

Obran per inhalació dels agents antissèptics, anti-catarrals y anti-asmàtics que's desprenen mentres van desentente per la boca. Curan la **TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABOESSOS PULMONARS**, etc., etc.
Farmacia de l'autor, Porta de l'Angel, 21 y 23 Barcelona

Comissions y Representacions

DE PRODUCTES NACIONALS Y EXTRANJERS

Centre d'Informació Comercial

Sixto Villalba.—TARRAGONA

dels moviments del barco, fan perdre més l'esma.
Lo temps ja no és, ni bon tròs, lo qu'era.

Lo cel està ennuvolat, la mar un xich picada; rebaten las onas ab més forsa; y sols de quant en quant per entremitj dels núvols treu lo cap y brilla algún que altra raig de sol. Mentres tant las altras embarcacions de romiatje, que las hem ovirat apuntar allà a la ratlla de l'horitzó, més afortunadas que la nostra, nos passen al davant y entran a port. Què pany serà tot això, no ho sabèm nosaltres, pero sí que'ns amoïna y'ns té una mica envejosos y malhumorats.

Sembla que'l cel nos posa més a prova que als altres, y, res, aixís anem passant tot lo sant dia fins que a mitja tarde, després de tanta paciència, arrenca'l vapor d'una vegada y cap al port falta gent. No hi ha mal que cent anys duri! y tot era revifarse'ls ànims, y sentins altra volta engrescats veientnos a punt de saltar a terra ferma.

Lo port de Civita-Vecchia és bonich y vast. Hi ha un bon grapat d'embarcacions grans y petites y la mar de llanxas y bots y gussis. Atraca per fi'l vapor, y d'una arrebolada'l vevem rodejat de llanxas.

Són los italiàns, venedors y pobres per excelència. Hi ha barqueta de sis que'n porta deu o dotze, y hi són ab tanta espessor qu'hi estant cusidas sense deixar veure l'aigua sinó és a claps y pels esquitxos que alsan atropellantse. Las caras solzament ja mouen a compassió. Boy tots van enjecats y ab barret, això sí, un atrotinament de cap a peus. Es un exèrcit de miseria que'ns saluda y amanyaga y'ns reb freturant socós y almoïna.

L'animoïó és indescriptible y extraordinari'l moviment qu'hi ha entre'ls romeus y las bandadas de famolenchs que's menjan ab los ulls tot lo que se'ls allarga. Tots pidolan, tots demanan que fan trenca'l cor. Fruita, llescas de pa, rosegons y sia lo que sia, tot s'ho empassan de moment. Sembla que'ls manqui alè per més dragar. Lo tròs que no és agafat d'una grapada enlaire, a cops de rem se'l disputan. Los hi baixem cassoles d'arròs y ranxo, y, ans, molt ans d'arribar a lloch, ja han trencat la corda, s'hi han amorrat tres o quatre, se'l prenen de las dents, y a grapats, cada hù se'n empassa lo que pot. Si se'ls tira algún centim, allò és un desfici, una batalla y fá feresa observarlos esvarats d'ulls y xuclant-se'ls ja enlaire, anant de tomballons per demunt de las barcas y fins rebellantse y quedant fets una tomaca a cops y a estiragassadas. Es una escena que trenca'l cor, d'una viva y sentiment inaguantable. ¡Pobre Italia!

Mentres tant s'han tirat las amarres, se fan maniobras y's prepara'l desembarc. Ben prop de la nostre hi ha l'embarcació dels pelegrins valencians que estan ja de retorn. S'escometan mútuament las sirenas y, des de abduas cubertes, nos saludem ab gran cridòria y's reprodueixen los viscas al Pare Sant, a la Roma pontificia, als bisbes y a la patria.

Ja's veuen llums per totas parts. Som al cap-vespre; parteix l'expedició valenciana y'ns diuen que fins l'endemà no saltèm a terra.
Tenim la nit a sobre, y sermons y rosaris y cantis y discursos en plouen a dojo.

La nova alçada nos despertará ab lrisaments d'alegría; ara que'ns vetllin las 'estrellas, las mansas aigües del port y la morta ciutat que'ns senyoreja.

Sants de la setmana

Diumenge, 29.—De Passió. Sants Eustasi ab. y Bertoldo cf.—Dilluns, 30.—St. Joan Climach ab.—Dimars, 31.—Sta. Balbina vg. y st. Amadeu duch.—Dimecres, 1 d'Abril.—Santa Teodora mr. y st. Venanci b.—Dijous, 2.—St. Francisco de P. fr. y sta. Maria Egipciaca penitent.—Divendres, 3.—Los Dolors de Nostra Senyora, st. Benet de Palermo cf.—Dissapte, 4.—St. Isidoro arq. de Sevilla y dr.

Quaranta horas: continúan a l'Iglesia de St. Domingo y divendres comensarán a l'Iglesia de St. Magí.

NOVAS

En l'última sessió de la Junta directiva de la Lliga Regionalista, celebrada lo dilluns passat, s'acordá en principi la candidatura catalanista per Barcelona, y obtinguda la conformitat de totas y cada una de las dignísimas personas que la formavan, nostre estimat confrare *La Veu de Catalunya* publica ja ahir l'esmentada candidatura, essent aquesta la mellor contestació que pot donarse a quants aquests dias han vingut parlant de descomposició del catalanisme.

Las respectabilíssimas personalitats que van a disputarse las majorias de Barcelona en la propra lluita electoral de diputats a Corts, són:

D. Albert Rusiñol, President de la Lliga Regionalista y ex-diputat; don Lluís Domenech, ex-President de l'Ateneu, ex-diputat; D. Lluís Ferrer Vidal y Soler, President del Foment del Treball Nacional; D. Jaume Carner y Romeu, advocat, y D. Ildefons Sunyol y Casanova, advocat y propietari.

Al meeting que l'Unió Catalanista ha organísat pera protestar del Decret de Reforma del Notariat, que tindrà lloch avuy día 29 a las deu del mati, en lo teatre Tivoli farán ús de la paraula los següents senyors:

Per la Lliga Regionalista, los senyors Abadal y Plá y Deniel; per Catalunya Federal, lo senyor Laporta y Tona; per la Junta Regional Carlista, los senyors Junyent y Fortuny, y per la Unió Catalanista, los senyors Folguera y Monegal, resumint lo president de la Junta Permanent.

S'han rebut per la Junta Permanent de l'Unió Catalanista molts adhesions d'entitats y corporacions catalanistas de fóra de Barcelona.

Algunes agrupacions y societats han anunciat que assistirán en massa, a la festa.

Ahir se fixaren profusament los cartells anunciadors del solemne acte de protesta.

Aquest comensará a las deu en punt del mati, puig la Junta Permanent de l'Unió se proposa comensarlo ab gran puntualitat.

L'Associació Catalanista y Lo CAMP DE TARRAGONA, s'han adherit a l'acte.

Segueixen los treballs d'organización dels concerts que donará per la segona Pasqua en nostre Teatre Principal lo celebrat «Orfeo Catalá». Dita festa musical resultarà un verdader aconteixement artístich y és esperada ab dalit per gran número de personas de tota la comarca que's proposan assistir als esmentats concerts y a la forada a Poblet.

Un solt publicat pel *Diario de Tarragona* y reproduit ab lleugeresa y poca caritat manifestas per *La Cruz*, ja donat lloch a que l'públic pugui jutjar la diferencia que hi ha entre'ls que van a l'Ajuntament portant la veritable representació del poble y'ls que deuen l'investidura de regidors a las malas arts del caciquisme.

Atacá'l *Diario de Tarragona*, y li feu chor *La Cruz*, la gestió del nostre amich Sr. Vallhonrat a l'Assil d'órdenas, suposant que l'Ajuntament no pagava'l censal que li abona anyalment; y després d'haverse rectificat la notícia y publicat lo Sr. Vallhonrat un valent remítit posant las cosas en son verdader lloch, torna ahir l'orgue de Mariano a fer afirmacions y insinuacions que podrien ésser molt bé materia de delictes.

Això doná ocasió a que'l senyor Vallhonrat, en la sessió de l'Ajuntament d'ahir, pogués llegir uns curiosos datos de la gestió del Sr. Malé, qu'és qui la gent senyala com a inspirador del solt de referencia y que fou l'antecessor del Sr. Vallhonrat en l'administració de l'Assil d'órdenas.

D'aquests datos ne resulta que la pensió de 211'20 ptas. fou entregada

al Sr. Malé l'any 1897 lo día 13 de Desembre y s'ingressá'l día 17; al 1898, lo 11 de Novembre y ingressada'l 13; lo 1899 en 18 y 19 de Novembre, respectivament; lo 1900, en 8 y 9 d'Octubre, y'l 1901, darrer any de la gestió malerista, fou entregada lo 16 de Septiembre y no s'ingressá fins al mes d'Octubre.

En cambi la pensió que cobrá'l Sr. Vallhonrat lo 29 de Novembre passat a las vuit de la nit, quedava ingressada a l'endemà.

Y'l Sr. Malé sense compareixe ahí a la sessió de l'Ajuntament, donant mostrás d'una envejable valentia!

Per nostra part felicitem al senyor Vallhonrat. Hi ha atachs que honran.

Ha sigut denunciat nostre estimat confrare *Lo Geronès*, per la publicació d'un article tractant de la reforma del notariat.

Sentim de veras lo contratemps de *Lo Geronès* y desitjem ne surti en bé.

Ha presentat la dimissió del càrrech de director del *Diario de Tarragona* nostre amich D. Joan Ruiz y Porta.

Ho sentim per quant l'amich Ruiz havia fet tot lo possible pera enlairar lo periodisme tarragoní y apartar aquell periódic de las lluitas personals y de las polémicas de baixa lley, que tant poch contribueixen a enaltir la premsa.

Invitat per la Junta del *Centre Federal*, donará aquesta nit una conferencia en lo domicili social de dita entitat política, nostre amich lo distingit propagandista autonomista y eloqüent orador senyor Tona y Xiberta.

Lo senyor Tona, qu'és un dels principals fundadors de *Catalunya Federal*, ha fixat per tema de la seva conferencia, «Catalanisme y Federalisme».

A títol d'informació copièm lo següent solt que ha publicat l'acreditat diari barceloní *Las Noticias*.

«Hablado ayer tarde con un conocido carlista de asuntos relacionados con su partido, nos dijo lo siguiente:

«El periódico carlista *El Correo Catalán* llama a sus correligionarios a la lucha electoral y les ordena que reserven su voto, pues la junta regional presentará candidatos en varios distritos, incluso Barcelona. Esto nada tiene de particular, pero sí lo tiene, y mucho, lo que algunos periódicos dicen sobre la presentación del señor Mella por el distrito de Olot.

Parece que la junta regional tiene el propósito de derrotar al señor Albó, candidato regionalista, quien se presenta por aquel distrito apoyado por autonomistas y por la mayor de los partidarios de don Carlos. No se comprende ese odio al señor Albó, a quien llaman carlista vergonzante, cuando no solo él, sino hasta su hermano el concejal don Ramón, dieron altas pruebas de caridad y abnegación carlistas a favor de sus correligionarios, encarcelados con motivo de los sucesos de Badelona. Muchísimos fueron los perseguidos en aquellas circunstancias, y mientras los hermanos Albó hicieron cuanto de su parte pudieron a favor de los encarcelados, éstos nada tienen que agradecer a ninguno de los que componen la junta regional ni a ningún personaje carlista, si exceptuamos al joven abogado señor Junyent, hoy director del diario carlista.

Mas hipócritas y más ojalateros que esos excelentísimos personajes, no los hay sin duda, y mientras combaten solapadamente a los Albós, escudándose con el nombre prestigioso de Mella, a quien han deshonrado hasta hoy con mil calificativos; y mientras los combaten por sus simpatías con los regionalistas, ellos pactan con los caciques, sostenedores del régimen actual; el delegado de Cataluña, marqués de Tamarit, pacta con Mariano, y la junta central de Madrid se arrastra a los pies de Maura, a fin de que quede encasillada la imprescindible minoría carlista.

Si con esta política pastelera, por no decir otra cosa, hemos de triunfar, que venga... don Carlos y lo vea.»

SI SENYOR

No hi ha cap confitura comparable a las tan anomenadas pastillas ALONSO HERMANOS elaboradas a Logroño de fa mes de 40 anys. Són eficasment recomenadas per son agradabilíssim paladar y excelents condicions nutritivas que las fan superiors a todas las imitaciones.

Venda exclusiva: Ultramarins y comestibles de **JOSEP CARDONA, Portalet, 1 y Plassa de la Font, 51, Tarragona**.—Marca de fábrica «La Cabra».—Unich depòsit a Tarragona de las anomenadas pastas italianas pera sopa, que's reben semanalment als establiments **Cardona**, carrer del Portalet, n.º 1, Plassa de la Font, 51, y carrer de Apodaca, 27. Participem als consumidors de tan excelent pasta, que visitin lo depòsit que tenen los senyors Cardona, en lo que hi trobaran un variat assortit de ditas pastas italianas a preus sumament baratos.—Venda de pa y sopa «Gluten» pera'ls diabètics. Extens assortit de distintas classes de formatges nacionals y extrangers.

Portalet, 1.—Plassa de la Font, 51.—Apodaca, 27

Así se expresaba el fogoso carlista con quien tuvimos el gusto de hablar ayer.»

«Sabem que preocupa en gran manera a la Junta Directiva del Centre Industrial, la rebaixa del cupo de consums y de la contribució industrial y de comers.

Dintre de poch se realisarán actes y gestions que demostrarán al públich l'interés y patriotisme de l'esmentada Junta.

—Boixets de puntas. Canonets de boix. Balart y Fill, *Sant Pere de Torelló* (Barcelona).

Dimecres nostros companys d'Espluga de Francolí celebraren l'inauguració de l'Associació Catalanista ab una hermosa festa. No hem rebut la ressenya d'aquella ab la deguda oportunitat pera donarla a coneixer a nostros lectors; la publicarem en lo número pròxim.

Segons llegim en los periòdichs, ha sigut aplassada indefinidament la sortida cap a Madrid de la nombrosa comissió que vá designar la Junta de Obras del Port. La conseqüencia que podriam treurer d'aquesta resolució, és que tal vegada no són gaire importants los assumptos que deuen gestionejarse quan poden esperarse tant.

Neurastenias. — Neurostéogeno Sugañes.

Hi ha lo projecte de crear una Agrupació Dramática Catalana, adherida a l'Unió Catalanista.

Dita entitat, composta per determinat número d'individuos, tindria per objecte, valguentse de l'estudi diari y en relació ab las demés entitats catalanistas de Catalunya, lo treballar pel foment y desenrotll del teatre Catalá.

Pera lograr lo fi desitjat l'Agrupació's valdrá de dos medis: l'un será la representació d'obras purament catalanas, quinas serán posadas en escena sense retribució de cap mena en concepte d'honoraris, éssent abonats unicament los gastos qu'ocasioni la representació.

També's celebraría, organísat per aquesta Agrupació, un certámen dramátich anual.

Orfebreria religiosa y ornamentals de Iglesia.—J. CABALLÉ GOYENECHÉ.

Dimars celebrá Junta general d'accionistas la societat «Gasómetro Tarraconense». Se doná compte de l'estat de la societat y s'acordá repartir un dividendo de set y mitja pessetas per acció pagader en lo transcurs del present any.

—Camisas y corbatas alta novetat. Camisería de Pau Brú, Comte de Rius, 20.

Convalecencias.—Ovi Lectina Glol.

S'ha publicat la R. O. disposant siga proveída per concurs la cátedra de Física y Química d'aquest Institut general y tècnich.

Cansat de provar específichs sense cap resultat, l'únich que m'ha fet surtir espesíssim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

LIQ. DE FRANCESC SUGAÑES, COMTE DE RIUS, 9

VAQUERÍA SUISSA

Aquest important establiment serveix llet al públich tots los dias, demati y tarde. Las horas d'esmunyir serán de sis a nou del mati y de cinch a set de la tarde.

S'expandrà exclusivament en las mateixas quadras, Carrer de Armanya, entre'ls de Lauria y Adriano, y en los magatzems de loza, cristall y porcelana que la Sra. Vda. de Joseph Mercadé, posseeix a la Rambla de Sant Joan, 44.

A totas horas y particularment a las d'esmunyir, podrá'l públich visitar la Vaquería.

NOTA IMPORTANT. Las vacas que acaba de rebre aquesta casa són Suissas, vingudas directament d'aquell país.

Lo Doctor **J. Oller Rabasa**, ex-alumne dels professors Baguinski y Jacobson, de Berlín; Lermoyez, Gougenheim y Violler, de París, avisa'l públich son consultori especial pera'l tractament de las enfermetats de

Gola, Nas y Orella
montat ab arreglo als darrers adelants moderns en lo carrer de **Trafalgar, núm. 44, principal, BARCELONA**

Aprement Se desitja trovarne un en la tenda de robas fetas d'**Antoni Pelegri, Merceria 11.**

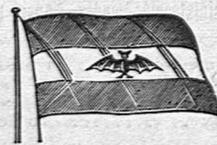
Venda d'una casa Se vendrá en molt ventajosas condicions una casa situada al carrer de Santas Creus, 15, cantonada a la de Descalsos, en aquesta ciutat, composta de planta baixa ab magatzems, cup pera vi y dos pisos.
Informar al mateix carrer de Santas Creus, 4, (Fustería).—Tarragona.

Ibarra y C.ª de Sevilla
Línia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivedo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirá d'aquest port lo día 2 d'Abril, lo vapor **Cabo Creus**, son capitá don V. Urutia, admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

Compañía Valenciana de Navegación
Línia regular de grans y rápits vapors

ENTRE **Espanya, França è Italia**
Vapors de la Compañía

Sagunio, Alcira, Játiva, Grao, Martos, Cabañal y Denia

Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona, directament per **Marsella y Génova** los dimars de cada setmana esca-la quinzenal a **Liorna**.

Pera **Valencia, Alacant, Almería, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva** los dijous de cada setmana.

Viatjes extraordinaris a **Marsella y Niza**.

S'admet passatge y càrrega a nolits reduits, S'admet càrrega ab nolit seguit y coneixement directe pera **New-York, Nápolis, Baril Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galats, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong**, ab trasbordo a Génova.

Agent: **D. Román Musolas**

Carrer d'Apodaca, 38.—TARRAGONA.—Teléfono, núm. 34

Xarop de hipofosfats CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una escrófula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se preconi-
 san pera aquets cassos, vaig ensejar los Hipofosfats Climent, trobant consol lo pacient, ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Silloniz, Catedràtic de Barcelona.
 Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch'assegurarlos qu'en tots los cassos d'Asthenia presentats a la meua clínica a causa d'afeccions genitals provinents de la falta de fixesa de las viscera
 abdominals (Enteróptosis) lo Xarop Climent marca SALUD m'ha donat inmillorables resultats.—Dr. Gibert, Especialista en parts y malalties de la dona.
 Exigeixis lo llegitim Xarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Sra. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat a la meua clínica la Sra. D.ª N. N. alca-
 Cloro-anemia, ab irregularitat en la menstruació, manca
 de gana y de forsas, vaig prescriureli lo Xarop Climent
 marca SALUD, y foren asson los resultats, donchs
 en poch temps volti a la normalitat y se li regularisaren las
 reglas.—Dr. Llatamendi.

Ovi

Lecitina

Giol

(Lecitina de rovell d'ou)

Tónich. Reconstituyent

Antineurasténich

La Joya del Centre

Establiment de begudas

DE

JOSEPH RIOLA

Tarragona.—22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22.—Tarragona
 Cervesa fresca Moritz, rebuda diariament de la fàbrica.
 Horxatas y xarops fins, nectars y demés begudas del temps.
 Dipòsit de gel.—Vins y licors de las més acreditadas marcas a preus econòmics

SE SERVEIX A DOMICILI

ACADEMIA CARBÓ
 DIBUIX-PINTURA
 ART DECORATIV
 Unió-36. Tarragona.

Horas de classe.—PINTURA.—Classe
 pera noys: De set a dos quar de uou
 del matí.
 Classe pera senyoretas.—De dos quarts
 de duas a las tres de la tarde.
 DIBUIX.—Pera senyoretas: A la matei-
 xa hora de la classe de pintura.
 Pera noys: De set a dos quarts de nou
 del vespre.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NUM. 21, PIS SEGON. TARRAGONA
 Tractament especial de las malalties
 de las dents y genivas.
 Extracció de dents, caxals y arrels
 sense dolor.
 Especialitat en emplastes, emploma-
 duras y orificacions.
 Perfeccionament en la construcció de
 pessas y dentaduras de totes classes.

MAQUINARIA

agrícola, industrial y vinícola

Complet assortit en ferreteria

MARCELÍ VICENS

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta pro-
 vincia de l'important casa de Barcelona,
 Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructors
 d'aradas y bógits pera ondas llauradas
 y demés màquines agrícoles.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Mendez Nuñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
 Fora..... 1 »
 Extranjer..... 2 »
 Número d'avuy..... 10 cénts.

Anuncis a preus reduits

Joan Ruiz y Porta

Procurador

Méndez Nuñez, 16, 2.ª-TARRAGONA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigues
 de semi-seda y cutó,
 de color inalterable
 y teixit tantíssim bó,
 que resisteix tota proba
 al devall d'uu canalo.

Ademés, també té uns vanos
 ab pintats tan rebóns,
 qni ai Rafel ni Murillo
 los podrian fer melló,
 apropòsit per regalós;
 causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas
 y un gran assortit de bastóns,
 parassols de totes menas
 que són molt barato y bons.

Mellor dit: no ya cap casa
 en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Negoci lucratiu

Venda de
 varias parti-
 cipacions,
 de la socie-
 tat tarragonina Pedrol y Companya,
 domiciliada en aquesta ciutat y dedica-
 da a l'extracció de materias fecals pel
 sistema «INODORO».
 Darán rahó a l'Administració d'aquest
 setmanari.

Fàbrica de sabó

Miquel Melendres

Sabó desde 0.20 ptas., 0.22 y hasta
 0.38 la lliura.
 Se serveix a domicili.
 Vilamitjana, 9, (Plá de la Seu, devant
 la porta de Sta. Tecla).

FUSTERIA

En aquest an-
 tich y acreditat
 taller se constru-
 heix tot lo refe-
 rent al ram de fusteria, lo mateix en
 quant a obras, que'n treballs artístich-
 decoratius y de luxo.

11, MENDEZ NUÑEZ, 11,

Centre d'Instrucció Musical

de Tarragona

EN LO

SALÓ AYNÉ

Queda oberta la matrícula pera l'in-
 grés a las classes de Solfeig, Teoria de la
 música, Piano y Instruments d'arch.
 Lo dia 1.er de Octubre quedá obert lo
 curs de 1902 a 1903.

Horas de classe

Senyoretas: de 5 a 7 de la tarde.

Noys: de 6 a 8 de la nit.

RELOTGERIA

DE

F. RIGAU

Baixada de Misericordia 14
 TARRAGONA

Gran assortit de re-
 llotges de totes clas-
 ses y preus. Taller de
 composturas.

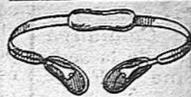
CLÍNICA DENTAL

D. FULGENCI AGUSTÍ ALEU
 PROFESSOR-DENTISTA

Unió, 44, pral.-Tarragona

Curació prompta de las malalties de la
 boca y dents. Extraccions sense dolor.
 Orificacions, empastaments y tota clas-
 se de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y
 aparells de totes classes y empleo de tots
 los anestessichs coneguts.

Gran fàbrica de braguers

34, Unió, 34

Herniados (TRENCATS)

Aquest establiment compta ab los
 avensos més moderns y pràctichs que la
 ciencia requereix pera la construcció y
 aplicació de tota classe de braguers y
 d'aparells ortopédichs.

Especialitat en lo braguer Articular
 Regulador Sistema Montserrat y ab lo
 tractament de las trenaduras.

Grans existencias en braguers de
 goma pera la curació radical de las tren-
 caduras congénitas y adquiridas de l'in-
 fancia y tot lo concernent a Cirujia y
 a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los se-
 nyors metjes que han tingut ocasió de
 conèixela, tant per los gèneros de son
 catàlech com per los preus reduits.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.-TARRAGONA

La veritable propaganda

és farà usant tots los catalans l'inmillora-
 ble Paper de fumar CATALUNYA.

ABONOS

químichs y minerals garantits per son més
 alt poder fertilisat, elaborant los complets
 especials pera cada terra y cultiu.

ABONOS

organo-químichs propis pera plantacions pre-
 parantlos també ab atenció a las necessitats
 de la planta y terra a que deuen destinarse.

Despulas, tercerilla etc., grans llegums etc.

COMISIONS Y REPRESENTACIONES

QUINTANA Y TORRES

Carrer de Barcelona, 4.-Tarragona

Serveys de la Companyia Transatlántica

Linia de Cuba y Méxich.—Lo dia 16 de Mars sortirà de Bilbao, lo 19 de Santia-
 der y'l 20 de Coruña, lo vapor Alfonso XII, directament pera Habana y Veracruz. Ad re
 passatge y carrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la linia de
 Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxich.—Lo dia 26 de Mars sortirà de Barcelo-
 na, lo 28 de Malaga y'l 30 de Cadiz lo vapor Buenos Aires, directament pera Nova-
 York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litoral

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Mars sortirà de Barcelona, lo
 13 de Malaga y'l 15 de Cadiz, lo vapor Montevideo, directament pera Las Palmas,
 Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón,
 Colón, Sabanilla, Curaçac, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y carrega pera
 Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyas
 de navegació del Pacífich, pera quals ports admet passatge y carrega ab bitllets y condes-
 per Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Ma-
 coris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Carupano y Trinitat ab trasbord
 a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 28 de Mars sortirà de Barcelona, habent fet las escalas
 intermitjas lo vapor Isla de Luzón, directament pera Port-Said, Suez, Colombo,
 Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de la India,
 Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 2 Mars sortirà de Barcelona, l'13 de Valencia, l'15 de
 Málaga y'l 7 de Cadiz, lo vapor Reina Maria Cristina directament pera Santa Cruz de
 Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 de Mars sortirà de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19
 d'Alacant, lo 20 de Málaga y'l 22 de Cadiz, lo vapor M. L. Villaverde, directament pera
 Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retor-
 nant a Barcelona per Cadiz, Alacant y Valencia.

Linia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Mars sortirà de Barcelona y el 30 de
 Cadiz, lo vapor San Francisco pera Fernando Póo, ab escalas en Casablanca, Mazagan
 y altres ports de la Costa occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.—Sortidas de Cadiz: dilluns, dimecres y divendres.
 Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissabtes.
 Pera més informes dirigirse a son agent D. Emili Borrás

Elixir a la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totes las malalties del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforsant los debilitats.
 De venta en totes las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4,
 Barcelona.

Farmacia Plana

al costat de la antiga
CASA FIGUERAS
 REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adqui-
 rits d'origen.—Complet assortit de medica-
 çió pera curas antisépticas.—Especialitats na-
 cionals y extrangeras.

Aygua minero-medicinals
 TARRAGONA

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras
 Real 6, cantonada Rebollo 20

En aquesta casa trobará la industria, la
 agricultura y las arts, un complet surtit de
 drogas, sulfat y primeras materias pera abo-
 nos ab riquesa garantida y de importació di-
 recta.

PREUS LIMITATS VERITAT
 Sofre FLORESTILLA de la millor marca
 TARRAGONA

Academia Duarte

Carrer de la Palma, 2.-Tarragona

Se donan conferencias de tots los cursos
 de las Facultats de Dret y Ciencias
 socials y Filosofia y Lletres, comprenent
 en aquesta darrera las seccions correspon-
 ents a las tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, comen-
 sará'l dia 1.er d'Octubre, com aixís ho
 disposa l'art. 3.er del Reglament.

S'admeten alumnes interns y externs.
 L'Academia compta ab suficient nombre
 de professors titulars pera cada secció.

Pera informes al Director D. Fran-
 cesch Duarte, advocat, beneficiat de
 la S. I. Metropolitana.

CERVESA

de primera qualitat, se serveix a preus
 reduits en l'acreditat establiment

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de to-
 tas classes, marcas de primera y preus
 econòmichs.

Gabinet de malalties dels ulls

DE

Eduard Tello

METJE OCULISTA

Ex-intern, per oposició de la Facul-
 tat de Medicina.—Ajutant de
 l'oculista Dr. Ríos.
 Horas de consulta: De 11 a 1 y de
 4 a 6.—Gratis als pobres.

Comte de Rius, 11, pral.

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'oferir a sos nombrosos
 clients y al públich en general, lo Gabi-
 net Odontològich que ab los millors
 avensos de la Odontologia moderna ha
 establert a

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.^a
 (cantonada al carrer de Caspe, jure ab
 teatres Tivoli y Novetats) y fentlos
 aixís mateix avinent que opera tots los
 dilluns a REUS en sa antiga clínica
 dental

Plassa de Prim, núm. 2, primer pis

DE LAS 9 DEL MATÍ A LAS 5 DE LA TARDE.

EMULSIÓ NADAL

Unica que conté'l 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá

Aprobada y recomenada per las Academies de Metges y Apotecaris

LA MELLOR:

LA MÉS AGRADABLE

Aygua naf SERRA

Aquesta triple aygua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab la
 tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta.
 A engrós importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Reus
 A la menuda: Farmacia del Centre.-Tarragona.-Demanar AYGUA NAF SERRA